

# **RAS för Komondor**

Reviderat förenklat RAS 2020



Svenska klubben för ungerska rashundar (Svk FUR)

## Rasens historia, hemland, användningsområde

Komondor är en gammal ungersk herdehundsras med asiatiskt ursprung.

Dess förfäder var kumanernas hundar. Kumanerna levde som nomader och livnärde sig på boskapsskötsel. Komondoren kom till området vid Donau med sitt folk och den store härföraren Arphad omkring år 1000. Man vet av gravar att Kumanernas kungar begravdes med sina hästar och med sina Komondorer.

Komondoren har använts under århundraden för att vakta och skydda hjordar av tamdjur från tjuvar och rovdjur på den ungerska pustan. I sitt hemland kallas komondoren för herdehundarnas konung och den anses som den ungerska pustans stolthet. Komondoren är en storvuxen och kraftigt byggd hund med värdig hållning, Mankhöjd för hanar är minst 70 cm och tikar minst 65 cm. Vikt är för hanar 50–60 kg och tikar 40–50 kg.. Hela hunden är täckt med långa filtiga, grova band eller snören, som i kombination med den kraftiga kroppen ger rasen dess speciella utseende. Rasens päls hade en viktig funktion för komondorens ursprungliga användningsområde. Den höll väder, vind, kyla och värme ute och var dessutom ett effektivt skydd om den blev angripen av rovdjur som hotade flocken. Pälsen är alltid elfenbensfärgad.

Första gången man hörde talas om rasnamnet komondorer var runt mitten av 1500-talet. Exakt hur namnet kom till finns det fortfarande olika teorier om. Rasen erkändes 1920, varvid en ungersk rasklubb bildades några år senare och rasen började så småningom spridas över världen.

Som kuriosita kan tilläggas att det sägs att polska handlare hade med sig komondorliknade hundar till Skottland på 1500-talet som de sålde till fåraherdar för att skydda fåren från vargar. Med tiden parades de med lokala fårhundar och resultatet blev dagens bearded collie.

I Ungern används komondoren på det sätt man alltid har gjort; den lever utomhus året runt och vaktar sin flock av får och/eller nötboskap. Oftast arbetar komondor och de små ungerska vallarna puli, pumi eller mudi tillsammans. Vallarna ger varningsskall och komondoren börjar då vakta.

I Sverige har vi en annorlunda hundhållning och här lever komondoren, på samma sätt som de flesta andra raser, nära sin familj, som den vaktar som sin flock. Man bör nog alltid vara i närheten när det kommer gäster på besök då komondoren inte släpper in någon på sitt revir utan att den har fått klartecken från sin ägare.

## Rasen internationellt

Komondoren är en mycket liten ras även internationellt. Största populationen tror man finns i Ungern. Med tanke på att komondoren är Ungerns nationalras så sägs att ungerska kennelklubben samt ungerska rasklubben för komondor värnar mycket om denna ras (enligt en ungersk uppfödare.)

Antal födda valpar i Ungern från 2008 - 2020 är oklart, men tillgängliga siffror från 2008-2012 anger att rasen minskat från 339 till 161 registreringar.

Så vi känner inte till hur många registrerade komondorer som för närvarande finns i landet.

Rasen har många anhängare världen över och i Nordamerika, Sydamerika och Australien sägs det att komondoren fortfarande används till sitt ursprungliga användningsområde på stora fårfarmer. Det finns många grupper på sociala medier där man delar erfarenheter, information och uppdateringar om komondoren, hur det är att leva med en komondor och allt som händer runt rasen.

---

## Rasen i Sverige

Den första komondoren registrerades i Sverige 1975.

Från 2008 - 2020 registrerades 11 komondorer i Svenska kennelklubben. Av dessa var 2 svenskfödda (födda 2015) och 9 import (källa SKK hunddata). Kan nämnas att senast en kull föddes i Sverige var 2007. Det importerades en komondor år 2009, två år 2001, en år 2013, en år 2016, två år 2017 och två år 2019. Importerna kommer ifrån Finland, Tjeckien, Ungern, Polen och Tyskland.

Det ska tilläggas att det finns ett mörkertal av registrerade komondorer i Sverige vilket gör att det är svårt att göra någon exakt sammanställning över dem.

### **Avelsdata; prov- utställningsresultat, MH, veterinärdata, inavelsgrad**

Endast 12 olika komondorer har visats på officiella utställningar under perioden 2008-2020. Övervägande mycket goda resultat.

Inga komondorer har genomfört MH eller BPH under 2008-2020.

Komondor anses vara en mycket frisk och sund hund med få kända sjukdomsfall.

Höftledsdysplasi (HD) förekommer. Inga resultat finns registrerade 2008-2020.

En hälsoenkät med svar från 10 komondorägare genomfördes inför den första versionen av RAS, inget anmärkningsvärt framkom då.

Inavelsgraden på kullen (två valpar) född 2015 var 1,6% beräknat över fem generationer. Avel ska ske så sätt att man inte tappar genetisk variation

## Observandum

Komondor är en självständig, stark, envis och intelligent hund. Den har stark vaktinstinkt med stor skärpa. Den lämpar sig inte för den oerfarne hundägaren.

Ett observandum är hur uppförande/ karaktär beskrivs i rasstandarden;

*Rasen är orubblig tapper i sin bevakning av såväl boskap som egendom och i sitt försvar av det som den anförtratts att vakta. Rasen angriper tystlåtet och djärvt. Den är till sin natur misstrogen och betraktar sitt revir som sitt. På dagarna ligger hunden gärna så att den kan kontrollera sitt revir. Nattetid är den ständigt i rörelse. (ur rasstandarden.)*

Den rastypiska karaktären måste anpassas till att hunden ska fungera i samhället. Det betyder också att hunden behöver mycket social träning redan som valp och många år. Allt jobb du lägger ner det första året har man sedan glädje av under hela hundens liv.

Komodorens passar mindre bra hos den oerfarne hundägaren eftersom rasens skärpa kräver en medveten fostran. Att låta en komondor bo i en varm lägenhet är inte så lämpligt med tanke på den enorma pälsen och storleken på hund. Idealet för en komondor är att bo antingen med tillgång till en trädgård eller gård där den kan röra sig fritt och bevaka sitt revir. Dess vaktinstinkt är djupt rotad och överförs i vårt land till att vakta sin familj och sitt revir.

Komodorens päls faller inte, men den kräver en del pyssel. Det mest krävande är badning och det tar upp till tre dygn innan en fullpälsad komondor torkar. Valparna föds lockiga/vågiga för att vid 6-9 mån ålder börja bilda sina snören. Det är balansen mellan täckhår och ull som ger den rätta strukturen. Det är då dags att med fingrarna eventuellt hjälpa till så att varje "snöre" hålls öppet ner till huden. Håller man efter delningen av pälsen så räcker det oftast med c:a 1 timmes översyn i veckan.

Vid c:a 6-års ålder är pälsen fullt utvuxen och når marken.



Foton på 1-årig ej fullpälsad samt en fullpälsad komondor.

## **Mål och strategier**

Eftersom komondoren idag består av en mycket liten population är det av största vikt att all avel bedrivs så att genetisk variation inte går förlorad.

Målet är att komondoren ska vara en mentalt, och exteriört rastypisk hund med god hälsa och som fungerar väl i dagens samhälle.